

ΕΤΟΣ 67ον

18 Αύγουστου 2019

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 33 (3455)

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Πολλοί χαρακτήρισαν τόν έμφυλιο σπαραγμό μεγαλύτερη τραγωδία από τή γερμανική Κατοχή. Προφανώς οι πληγές αύτης της διαίρεσης άκομα ταλαιπωροῦν τή χώρα μας. Ως παρηγοριά καί άφύπνιση συχνά άκουγεται ή αυτονότη διαπίστωση ότι «μεγαλουργούμε όταν είμαστε ένωμένοι»· καί δίκαια τιμώνται καί δοξάζονται οι έκαστοτε πρωτεργάτες αύτης της ένότητας.

Πώς έποικοδομεῖς;

Στό σημερινό άποστολικό άνάγνωσμα ό θεηγόρος Παῦλος μᾶς καλεῖ σε μιά άσύγκριτα μεγαλύτερη τιμή καί δόξα: στό νά γίνουμε συνεργάτες τοῦ Θεοῦ στήν καθηλιέργεια καί στερέωση της ένότητας της Έκκλησίας. Πρόκειται γιά μιά κορυφαία συνεργασία, πού άποβλέπει στό νά κάνει ολούς τούς άνθρωπους μετόχους της Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καί θέλοντας νά τονίσει ό Απόστολος τήν τιμή άλλη καί τήν εύθύνη μας, χαρακτηρίζει τήν κοινότητα τῶν πιστῶν «χωράφι (καί όχι χωράφια) τοῦ Θεοῦ» καί «οίκοδομή (καί όχι οίκοδομές) τοῦ Θεοῦ». Δίκαια, έπομένως, θά άναρωτηθεῖ ό ἄγιος Ἰωάννης ό Δαμασκηνός: «Πώς θά είμαστε ένιαίσιο χωράφι τοῦ Θεοῦ, ἀν δέν περιτειχίζόμαστε άπο μόνο ἔνα φράκτη, τόν φράκτη της όμονοιας, άλλά σπικώνουμε μεταξύ μας τείχη διαχωριστικά; Καί πώς θά είμαστε οίκοδομή τοῦ Θεοῦ, ἀν είμαστε διασπασμένοι;». Καί μήν ξεχνάμε ότι καί τό χωράφι καί ή οίκοδομή δέν παίρνουν τό ονομά τους άντίστοιχα άπο τούς καθηλιεργούτες ή τούς κτίστες, άλλά άπο τόν ιδιοκτήτη· καί ιδιοκτήτης είναι ἔνας: ό Θεός.

Στήν εικόνα της οίκοδομῆς θά έπιμείνει ό Παῦλος, καί κινδυνεύοντας νά κατηγορηθεῖ γιά κομπασμό θά όνομάσει τόν έαυτό του «σοφό άρχιτεκτονα». Διασκεδάζει όμως τίς ύποψίες μας γιά καυχησιολογία πλέγοντας ότι τό «πτυχίο άρχιτεκτονικῆς» δέν ήταν δικό του κατόρθωμα άλλη τοῦ τό έδωσε χάρισμα ό Θεός. «Δέν έπαιρεται ό Απόστολος», έπισημαίνει καί ό ἄγιος Θεοφύλακτος. «άπλως θέλει νά δείξει ότι σοφός άρχιτεκτονας είναι μόνο ἔκεινος, πού θέτει θε-

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Α' Κορ. γ' 9-17)

‘Ο Χριστός, ὁ θεμέλιος λίθος

‘Αδελφοί, Θεοῦ ἐσμεν συνεργοί· Θεοῦ γεώγιον, Θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ· ἔκαστος δὲ βλεπέτω πᾶς ἐποικοδομεῖ· θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὃς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρουσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, ἐκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει· ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται· καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὅποιόν ἐστι τὸ πῦρ δοκιμάσει. Εἴ τινος τὸ ἔργον μενεῖ ὃ ἐπωκοδόμησε, μισθὸν λήψεται· εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιαθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. Οὐκ οἰδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἄγιος ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

μέλιο τὸν Χριστό». Ἀπό τοῦτο καὶ πέρα ὁ καθένας πρέπει νά προσέχει πῶς ἐποικοδομεῖ. Δέν μπορεῖ νά ύπαρξει κτίριο, ἄν μείνουμε μόνο στά θεμέλια. Δέν φτάνει μόνο ἡ θεμελίωση σέ μια κοινή ὄρθοδοξη ὁμοιογία· χρειάζεται κτίσιμο μέ εργα. Ἡ πίστη γίνεται «χρυσός, ἄργυρος καὶ λίθοι τίμιοι», μόνο ὅταν μετουσιώνεται σέ ύγιη ἄσκηση, ἔργα ἀγάπης καὶ γενικά σέ καρποφορία ἀρετῶν. Ἔναν τοῦ πίστης παραμείνει μόνο λόγια, τότε καταντάει νά ἔχει τίνι εὔτελή ἀξία «τῶν ξύλων, τοῦ χόρτου καὶ τῆς καλάμης». Ἡ τελική ἀξία καὶ ἀντοχή τῶν ύλικῶν θά κριθεῖ καὶ θά δοκιμαστεῖ τίνι ἡμέρα τῆς Δευτέρας Παρουσίας τοῦ Χριστοῦ. Τότε θά φανεῖ καὶ θά ἐνεργήσει σέ ὅπη του τῆς δόξα τό «πῦρ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ».

«Πῦρ φωτίζον» καὶ «πῦρ κατακαῖον»

Κατά τούς ἀγίους Πατέρες, τό «ὁ Θεός ἀγάπη ἐστίν» τοῦ εὐαγγελιστῆ Ιωάννη ὁκι μόνο δέν ἀντιφάσκει μέ τό «ὁ Θεός ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον» τοῦ Θεόπτη Μωϋσῆ, ἀλλιά ὁ ἔνας ὄρισμός συμπληρώνει τόν ἄλλον. Ό Μέγας Βασίλειος θά πει: «Τό πῦρ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ διακωρίζεται σέ δύο ἐνέργειες: τό μέν καυστικόν ἐνεργεῖ στούς ἀμαρτωλούς, τό δέ φωτιστικόν στούς δικαίους». Καί στή μία ὅμως καὶ στήν ἀλλήλη περίπτωση δέν παύει νά είναι «πῦρ ἀγάπης». «Οσοι ἐλεύθερα ἀνταποκρίθηκαν στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἐργάστηκαν στό χωράφι καὶ στήν οικοδομή τῆς Ἐκκλησίας μέ ἐνοποιό ταπείνωση καὶ ἀνιδιοτελή ζῆτο, ἀναδεικνύονται –καὶ αὐτοί καὶ τά ἔργα τους– καθαρός «χρυσός καὶ ἄργυρος». δηλαδή ύλικά, τά όποια τό πῦρ τῆς θείας ἀγάπης «λαμπρότερα ἀποφαίνει».

Ἀντίθετα, ὅσοι ἐγκατέμειξαν στήν ἔργασία τους ἐγωιστικές φιλοιδοξίες, ἰδιοτέλειες καὶ ἐμπάθειες, καταντοῦν «χόρτος καὶ καλάμη», πού κατατρώγονται καὶ «καταναλίσκονται» ἀπό τό πῦρ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Καί φυσικά δέν θά ἥταν «πῦρ ἀγάπης», ἄν ὁ Θεός ἄφηνε αὐτούς καὶ τά ἔργα τους γιά πάντα

Μετάφραση της Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἄδελφοί, ἐμεῖς εἰμεθα συνεργάται τοῦ Θεοῦ, καὶ σεῖς εἴσθε χωράφι τοῦ Θεοῦ, οἰκοδομή τοῦ Θεοῦ. Κατά τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ πού μοῦ ἔδόθηκε, σάν σοφός ἀρχιτέκτων ἑγώ ἔβαλα θεμέλιον, ἄλλος δέ κτίζει τὴν οἰκοδομήν. Ὁ καθένας ἂς προσέχῃ μέ ποιόν τρόπον οἰκοδομεῖ. Ἀλλο θεμέλιον κανεῖς δέν μπορεῖ νά βάλῃ παρά ἐκεῖνο πού ἔχει τεθῆ, τό ὅποιον εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἐάν κανεῖς κτίζῃ ἐπάνω εἰς τό θεμέλιον αὐτό χρυσάφι, ἀσῆμι, πολυτίμους λίθους, ξύλα, χορτάρι, καλάμια, τοῦ καθενός τό ἔργον θά γίνη φανερόν· ἡ ἡμέρα θά τό φανερώσῃ, διότι ἡ ἡμέρα ἔκεινη ἀποκαλύπτεται μέ φωτιά καὶ ἡ φωτιά θά δοκιμάσῃ τί εἰδους ἔργον ἔκανε ὁ καθένας. Ἐάν τό ἔργον πού ἔκπισε ἔνας μείνῃ, αὐτός θά ἀνταμειφθῇ. Ἐάν κάποιου τό ἔργον καῇ, θά ύποστῃ ζημίαν, ὁ ἴδιος ὅμως θά σωθῇ, ἀλλά κατά τέτοιον τρόπον ὅπως σώζεται κανεῖς ἀπό πυρκαϊάν. Δέν ξέρετε ὅτι εἴσθε ναός τοῦ Θεοῦ καὶ τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικεῖ μέσα σας; Ἐάν καταστρέψῃ κανεῖς τόν ναόν τοῦ Θεοῦ, θά τόν καταστρέψῃ ὁ Θεός, διότι ὁ ναός τοῦ Θεοῦ εἶναι ἄγιος, καὶ ὁ ναός αὐτός εἴσθε σεῖς.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα,
Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

νά μοιλύνουν καί νά διασποῦν τή Βασιλεία του. Ὁ ιερός Χρυσόστομος ἀπερίφραστα πλέει ὅτι τό θεῖο πῦρ δέν κατακαίει μόνο τίν κακή «ἐποικοδομή» ἀπό χορτάρια καί καλάμια, ἀλλά καί τούς κακῶς «ἐποικοδομήσαντες» ἔργατες. Ἐρμηνεύει δηλαδή τίν «διά πυρός σωτηρία» ὅχι ὡς πρόσκαιρο κάψιμο, ἀλλά ὡς ἀκατάπαυστη καί αἰώνια κόλαση.

Γίνε ναός τοῦ Θεοῦ

Φυσικά, «πῦρ αἰώνιου κοιλάσεως» θά γίνει τό πῦρ τῆς θείας ἀγάπης –κατά τίν ύμνολογία τοῦ Τριωδίου– γιά τούς «μηδέποτε μετανοήσαντας». Ὁποιος ἐπιεύθερα κάλεσε τή θεϊκή φωτιά νά καταφλέξει τίς ἀμαρτίες του μέ σταθερή μετάνοια, αὐτός ἀρχίζει ἀπό ἔδω καί ἀπό τώρα νά ἀπολαμβάνει τή φωτιστική, ἀγιαστική καί σωστική δύναμη τοῦ θείου πυρός. Ἔτσι τίν ἔζησε ἀπό τότε πού μεταστράφηκε στήν πίστη στά 31 του χρόνια ὁ κορυφαῖος ἐπιστήμονας Πασκάλ. Περιγράφοντας τή συγκλονιστική ἐμπειρία συνάντησης μέ τόν Χριστό πού εἶχε τή νύχτα τῆς 23ης Νοεμβρίου 1654 ἀρχίζει μέ τή πέρην «πῦρ». Πρόκειται γιά φωτιά πού δέν εἶναι ἀπρόσωπη ἐνέργεια· εἶναι «ὁ Θεός Ἀβραάμ, Ἰσαάκ καί Ἰακώβ, καί ὅχι ὁ Θεός τῶν φιλοσόφων»· εἶναι ἡ φωτιά πού κατακαίει κάθε ἄρρωστο ἐγωισμό καί ὄδηγει, κατά τόν Πασκάλ, «στήν ταπείνωσην τῆς καρδιᾶς». Κι αὐτή ἡ ταπείνωση φέρνει «χαρά, χαρά, χαρά· δάκρυα χαρᾶς». Η τριπλή ἐπανάληψη τῆς πέρης προσπαθεῖ νά ἀποδώσει τήν ἄφατη πλησμονή χαρᾶς, πού γεύεται ὅποιος «ἐποικοδομεῖ» στήν οἰκοδομή τοῦ Χριστοῦ «χρυσόν, ἄργυρον καί λίθους τιμίους».

18 Αύγουστου 2019: ΚΥΠΡΙΑΚΗ Θ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Φλώρου καὶ Λαύρου μαρτύρων. Λέοντος καὶ Ἐρμοῦ.

‘Ανακομιδή λειψάνων Ἀροενίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ († 1877).

Τίχος: πλ. δ΄ – Ἑωθινόν: Θ΄ – Ἀπόστολος: Α΄ Κορ. γ΄ 9-17 – Εὐαγγέλιον: Μτθ. ιδ΄ 22-34.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ: 25 Αύγουστου, Ι΄ Ματθαίου.

Ἀπόστολος: Α΄ Κορ. δ΄ 9-16 – Εὐαγγέλιον: Μτθ. ιζ΄ 14-23.

‘Ο «σοφός ἀρχιτέκτονας» ἀπόστολος Παῦλος θά κλείσει αὐτό τό τμῆμα τῆς ἐπιστολῆς του ἀποκαλύπτοντάς μας ὅτι τελικά ἡ οἰκοδομή τοῦ Χριστοῦ δέν εἶναι ἔνα ἔξω ἀπό μᾶς οἰκοδόμημα, ἀλλά εἴμαστε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι. Ἐμεῖς γινόμαστε «ναός τοῦ Θεοῦ», στόν βαθμό πού «κατασκευάζουμε τούς ἑαυτούς μας χωροποτικούς τοῦ ἀγίου Πνεύματος». Ἀντίθετα, ὅταν ἀφήνουμε τά πάθη μας νά φθείρουν αὐτόν τὸν ναό, ἀποσύρει ὁ Θεός τὴν χάρην του, καὶ ὡς φυσική συνέπεια ἔρχεται ἡ δική μας «κατάρρευση» καὶ ἀπώλεια. «Φεῖσαι ἡμῶν, Κύριε!」

‘Αρχιμ. Β. Λ.

‘Επίκαιρη ἔκδοση τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

Μιχαήλ Γ. Τρίτου, Καθηγητοῦ Α.Π.Θ.

ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ Ο ΦΩΤΙΣΤΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ – Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ

(Σειρά: Βίοι Αγίων 9, διαστάσεις 14x21 έκ., σελ. 158)

Συμπληρώνονται φέτος 240 χρόνια ἀπό τὸν μαρτυρικό θάνατο δι’ ἀπαγχονισμοῦ τοῦ ἱερομάρτυρος καὶ ἰσαποστόλου Κοσμᾶ τοῦ Αίτωλοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπῆλθε τὸν 24ην Αύγουστου 1779 στὸ Κολικόντασι τῆς Βορείου Ήπείρου.

«Τό κορμί σας ἄσ τό κάψουν, ἄσ τό τηγανίσουν, τά πράγματά σας ἄσ τά πάρουν, μή σᾶς μέλει, δώσατέ τα δέν εἶνε ἴδικά σας. Ψυχή καὶ Χριστός σᾶς χρείαζονται. Αύτά τά δύο ὅλος ὁ κόσμος νά πέσον, δέν ἡμπορεῖ νά σᾶς τά πάρη, ἐκτός καὶ τά δώσετε μέ τό θέλημά σας. Αύτά τά δύο νά τά φυλάγετε, νά μή τά χάσετε», ἔλεγε ὁ Ἱερομάρτυρος.

Ἡ παροῦσα ἔκδοση περιέχει τὸν βίο καὶ τὸν πολιτεία τοῦ ἰσαποστόλου ἀγίου Κοσμᾶ, τό ἑκπαιδευτικό του ἰδεῶδες, τίς προφητεῖας του πού ἀναφέρονται κυρίως στὸν ἀπελευθέρωσην τοῦ δούλου Γένους, τίς κοινωνικές του ἀντιλήψεις, καθὼς καὶ τίς Ἀσματικές Ἀκολουθίες καὶ τὸν Παρακλητικό Κανόνα.

«ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖο φύλλο ὁρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος», Ἱασίου 1, 115 21 Ἄθηνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Υπό τῶν ἵερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

* Η «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ» σ' δόλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr